

קורס טיפול רגשי במים לילדים ונוער בשיטת WT

שם המרצות: מלי תורג'מן, אוסי שטיין ויעל ארנוב.

שם הקורס: הכשרת מטפלים בטיפול רגשי במים בשיטת WT לילדים ונוער.

מועד פתיחת הקורס: יום שלישי 6/11/2018

מספר מפגשים:

22 מפגשים שבועיים המתקיימים בימי ג' בין השעות 10:30-18:30 (מתוכם 3

מפגשי הדרכה של כשעה וחצי במהלך חופשת סימסטר)

תיאור תכני הקורסים:

הקורס יחולק למספר אשכולות למידה

- התפתחות הילד על פי חלוקה לגילאים 0-12 ובהמשך 12-18
- הילד משפחתו וסביבתו
- המשחק ותפקידו המרכזי בעבודה טיפולית עם ילדים, משחק טיפול במרחב המימי water-play
- פרוטוקול WT לילדים, פרוטוקול WT נוער
- פרקטיקום ילדים.

במקביל לכך, יושם דגש על תהליכי התפתחות הסטודנט כמטפל רגשי לילדים

בעזרת יומני מסע.

נושאי הלימוד:

התפתחות הילד מגיל 0-11

השנים הראשונות בחייו של ילד קריטיות להתפתחותו. מערכות היחסים

המוקדמות שלו, חוויותיו והתנסויותיו השונות (בנוסף למרכיבים גנטיים

וטמפרמנט) מעצבות את אישיותו, התנהגותו ודרכי התמודדותו עם מצבים קשים

ואתגרים.

תיאורטיקנים רבים, ביניהם פרויד, אריקסון, מלאני קליין, וויניקוט ופיאז'ה, עסקו

בשלבי ההתפתחות של הילד והציעו זוויות התבוננות שונות. המשותף לכולם הינה

ההנחה הבסיסית שהשפעה הגדולה ביותר על ההתפתחות מגיעה ממערכות היחסים המוקדמות של הילד עם הדמויות המשמעותיות. באשכול התפתחות הילד 0-10, נעסוק באבני הדרך המרכזיים של ההתפתחות על כל ציריה: ציר ביולוגי, ציר קוגניטיבי, ציר רגשי וציר חברתי. נשים דגש על משימות ההתפתחות החשובות בכל גיל ונלמד על האתגרים והמשימות המיוחדות כל שלב בהקשר לתיאוריות הרלוונטיות. כמו כן, נתייחס למשמעות הטיפול בהקשר משפחתי ומערכתי.

גיל ההתבגרות 11-18

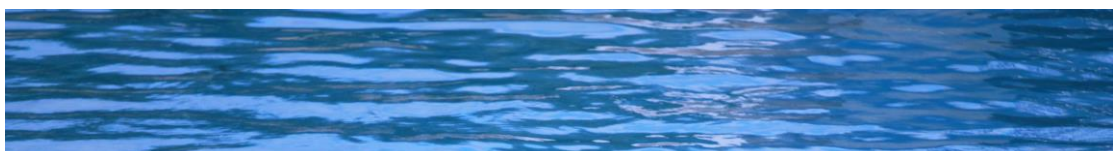
גיל ההתבגרות מוגדר כתקופת מעבר בין ילדות לבגרות. תקופה זו מביאה איתה שינויים בכל צירי ההתפתחות. שינויים מתחילים להתרחש ברמה הפיזית (שינויים ביולוגיים), הקוגניטיבית ("המוח המתבגר"), הרגשית (שינויים בתפיסת ודימויי הגוף, שאלות של שווי וערך) והחברתית (חשיבותה של קבוצת השווים). תהליך גיבוש הזהות העצמית הוא אחד המרכזיים שבהם. תהליכים מקבילים אלו, עלולים להוביל לכלבול וסערה רגשית ולגרום לעלייה ברמת המתח הפנימי ובמערכות היחסים השונות, במיוחד עם ההורים. הצורך ההולך וגדל בעצמאות אישית גורם להעברת המשקל מיחסי תלות עם ההורים ליחסים עם קבוצת השווים ודורש התייחסות וניהול נכון של המערכת על ידי ההורים.

בהשתלמות נעסוק בכל אלה ובמה שמייחד את הטיפול בבני נוער.

המשחק במים ותפקידו המרכזי בעבודה טיפולית עם ילדים

ילדים משחקים במרחב שבין דמיון למציאות. מרחב זה מאפשר להם לעבד באופן לא מאיים וחוויתי את התכנים של עולמם הרגשי. המשחק פותח חלון דרכו יכול המטפל ליצור קשר עמוק ולהכיר את הילד/ה בדרך לריפוי.

באשכול זה נעסוק בהתפתחות הטיפול במשחק: תיאוריה ומעשה. נכיר את מאפייני המשחק הטיפולי ואת המשמעויות של היעדר משחק. נתוודע למודל הטיפולי באמצעות משחק ולטכניקות ספציפיות של עבודה עם ילדים (כמו: שיקוף

ופרשנות). החלק שיתקיים במים יכלול בין היתר התנסויות משחקיות, היכרות עם אביזרי משחק שונים והתנסות מעשית עם ילד במים.

פרוטוקול ילדים

ניהול טיפול ילדים, שאלונים וטפסים בטיפול, סוגיות בטיפול (יצירת אמון, התנגדויות, העברות, פרידה).

פרקטיקום

הפרקטיקום יחל במפגש ה-8 של הקורס, בתאריך 27/11/2018. כל סטודנט יקיים טיפול באורך של 14 מפגשים במים, בילדים בגילאי 6-12. הטיפול יכלול מפגשים עם הורי המטופל ועל פי ההנחיות שינתנו במהלך הקורס. את הפרקטיקום תלווה הדרכה קבוצתית בכיתה. כל סטודנט יציג CASE STADY בפני חבריו לכיתה ויקבל הדרכה אודותיו. בנוסף, יוגש בכל שבוע דו"ח טיפולי לבדיקת המרצה ויתקבל אודותיו משוב בהתאם.

חובת הסטודנט וקריטריונים להערכה:

1. נוכחות מלאה ב-80% מהשיעורים.
2. קריאת מאמרים מאוגדן הקורס.
3. הגשת דוחו"ת טיפוליים במהלך הפרקטיקום.

מה מקבל הסטודנט?

מצגות הקורס.
אוגדן הקורס הכולל את נוהלי הטיפול בילדים והטפסים הקשורים אליו.
אוגדן מאמרים לקריאה.

מועדי מפגשים:

סימסטר א'

ילדים - 13/11/18, 20/11/18, 27/11/18, 11/12/18, 18/12/18, 25/12/18, 1/1/19, 8/1/19,
15/1/19, 22/1/19, 29/1/19, 5/2/19, 12/2/19

3 מפגשי הדרכה על פרקטיקום - במהלך חופשת סימסטר

סימסטר ב'

נוער - 5/3/19, 12/3/19, 19/3/19, 26/3/19, 2/4/19 (ללא פרקטיקום)

עלויות הקורס:

קורס ילדים: 6300 ש"ח

קורס נוער: 2250 ש"ח

לנרשמים לשני הקורסים תינתן הנחה בסך 800 ש"ח (סה"כ עלות קורס משולב

ילד ונוער שני סימסטרים: 7800 ש"ח במקום 8550)

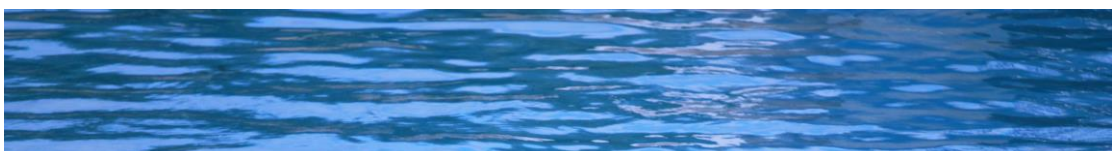
- התשלום לפקודת "המרכז לטיפול רגשי במים" - ניתן לשלם בחלוקה לעד 18 תשלומים.

תעודה:

בסיום הקורס ובתום מילוי כל חובות הסטודנט, יקבלו המסיימים תעודה מטעם "המרכז לטיפול רגשי במים".

ספרים מומלצים לקריאה:

1. התפתחות הילד טבעה ומהלכה - אוניברסיטה פתוחה.
בסדרה של 3 ספרים מתוארים כל תהליכי ההתפתחות על כל הצירים,
כולל סיפורים אישיים ודוגמאות מחקריות רבות. הספרים הם ספרי יסוד
וכדאי מאד לשוב אליהם בכל פעם שמתעוררות שאלות בנוגע לנושאי
ההתפתחות השונים.
2. חידת הילדות - רוני סולן.

ד"ר רוני סולן פסיאונליטיקאית ופסיכולוגית קלינית בעלת ידע נרחב ומקיף במעמקי נפשו של הילד. בספרה חושפת את מבוכי ההתפתחות הרגשית בילדות המוקדמת.

3. הסמכות ההורית החדשה – חיים עומר.

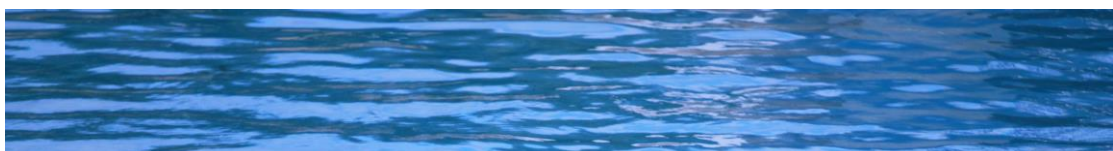
פרופ' חיים עומר הינו פסיכולוג שכתב ספרים רבים בתחום ההורות. בספרו מציג פרופ' עומר את הדילמה המהותית בה נתונים הורים ומורים המבקשים לבסס את סמכותם: מודל הסמכות הישן, המבוסס על השלטת יראה והשגת ציות כפוי, אינו תואם עוד ערכים מודרניים ככבוד לפרטיותו, עצמאותו והאוטונומיה של הילד. מצד שני, דבקות מוחלטת בערכים אלו מביאה חלק מהילדים ובני הנוער לנצל לרעה את החופש הניתן להם ולפתח התנהגויות אלימות ובעייתיות הפוגעות בתפקודם ואף מסכנות אותם.

4. הורים-עשרה, הזרמה של הורים למתבגרים – דוד הררי.

דוד הררי הינו פסיכולוג חינוכי מוערך שעובד שנים רבות עם מתבגרים ומנחה בספרו הורים המתמודדים בשגרת היום-יום עם ילדיהם המתבגרים ולעיתים קרובות מוצאים עצמם נבוכים ומבולבלים לנוכח מציאות חדשה ומפתיעה שבוראים עבורם ילדיהם. בספר ההדרכה שלו מוצגים התהליכים הנורמליים של ההתבגרות והצעות להתמודדות עם מצבים שכיחים.

5. איזה פחד!...? – ד"ר דוד יגיל.

ד"ר יגיל הינו פסיכולוג קליני, התפתחותי ושיקומי המטפל בילדים ונוער שנים רבות. ספרו פונה להורים ולמטפלים בניסיון להדריכם אודות פחדים וחרדות במהלך החיים והדרך לעשות אבחנה בין פחדים טבעיים, חיוניים ומציאותיים לבין פחדים אבנורמליים. כמו כן, מציע הנחיות ו"ארגז כלים" להורים.

מרצי הקורס ממליצים:

להנאתכם, כל אחת מאיתנו צירפה של של מאמר הקשור לאחד האשכולות
להעשרה והרחבת הידע.

יעל ארנוב ממליצה: מודל הסמכות השלמה שיטה ומודל הומני לסמכות הורית –
ראיון עם אריה טבעוני

מודל הסמכות השלמה [/https://www.hebpsy.net/articles.asp?t=0&id=62](https://www.hebpsy.net/articles.asp?t=0&id=62)

(אריה טבעוני)

אוסו שטיין ממליצה: קשרים וכישורים חברתיים- (יעל אברהם) על דחייה חברתית

בקרב ילדים [/https://www.hebpsy.net/articles.asp?t=0&id=3027](https://www.hebpsy.net/articles.asp?t=0&id=3027) קבוצה

לילדים דחויים חברתית

מלי תורג'מן ממליצה: רוחות רפאים בחדר הילדים (Fraiberg S. with Adelson E.)
and Shapiro V.

Ghosts in the Nursery: A Psychoanalytic Approach to the Problems of

Impaired Infant-Mother (Relationship) על העברה בין דורית של הורים

לילדיהם.

<http://www.gilrach.co.il/2011/02/רוחות-רפאים-בחדר-הילדים>

